॥ ३१ ॥ प्रणुदितःप्रेरितः प्रचुदितइतिपाठेपिसएवार्थः ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ विलक्षयन्भीमस्यबलंविशेषेणअयमस्मज्जय्योनवेतिराक्षसबलद्वारालक्षयन् हेतौशतृप्रत्ययः विलक्षणइति पाठेदुर्योधनस्यदुराग्रहेणशापभयाद्विच्छायः वलक्षस्तत्रेतिपाठेवलक्षोधवलोर्जुनइतिकोशात्सएवार्थः ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ किर्मीरवधसंविग्नःकिर्मीरस्यवधोयस्मात्तस्माद्भीमसेनात्संविग्नः शत्रुयशोदुःखश्रव

दृष्ट्वादुर्योधनंराजन्मैत्रेयंकोपआविशत् ॥ सकोपवशमापन्नोमैत्रेयोमुनिसत्तमः ॥ ३१ ॥ विधिनासंप्रणुदितःशापायास्यमनोदधे ॥ ततःसवार्युपस्पृश्यको पसंरक्तलोचनः ॥ मैत्रेयोधार्त्तराष्ट्रंतमशपद्दुष्टचेतसं ॥ ३२ ॥ यस्मात्त्वंमामनादृत्यनेमांवाचंचिकीर्षसि ॥ तस्मादस्याभिमानस्यसद्यःफलमवाप्नुहि ॥ ३३ ॥ त्वदभिद्रोहसंयुक्तंयुद्धमुत्पत्स्यतेमहत् ॥ तत्रभीमोगदाघातैस्तवोरुंभेत्स्यतेबली ॥ ३४ ॥ इत्येवमुक्तेवचनेधृतराष्ट्रोमहीपतिः ॥ प्रसादयामासमुनिंनैतदेवंभवे दिति ॥ ३५ ॥ मैत्रेयउवाच शमंयास्यतिचेत्पुत्रस्तवराजन्यदातदा ॥ शापोनभवितातातविपरीतेभविष्यति ॥ ३६ ॥ वैशंपायनउवाच विलक्षयं स्तुराजेंद्रोदुर्योधनपितातदा ॥ मैत्रेयंप्राहकिर्मीरःकथंभीमेनपातितः ॥ ३७ ॥ मैत्रेयउवाच नाहंवक्ष्यामितेभूयोनतेशुश्रूषतेसुतः ॥ एषतेविदुरःसर्वमा ख्यास्यतिगतेमयि ॥ ३८ ॥ इत्येवमुक्त्वामैत्रेयःप्रातिष्ठतयथागतं ॥ किर्मीरवधसंविग्नोबहिर्दुर्योधनोययौ ॥ ३९ ॥ इतिश्रीमहाभारतेआरण्यकेपर्वणिअर ण्यपर्वणिमैत्रेयशापेदशमोऽध्यायः ॥ १० ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ समाप्तंचारण्यपर्व ॥ अथकिर्मीरवधपर्व ॥ धृतराष्ट्रउवाच किर्मीरस्यवधंक्षत्तःश्रो तुमिच्छामिकथ्यतां ॥ रक्षसाभीमसेनस्यकथमासीत्समागमः ॥ १ ॥ विदुरउवाच शृणुभीमस्यकर्मेदमतिमानुषकर्मणः ॥ श्रुतपूर्वंमयातेषांकथांतेषु पुनःपुनः ॥ २ ॥ इतःप्रयाताराजेंद्रपांडवाद्यूतनिर्जिताः ॥ जग्मुस्त्रिभिरहोरात्रैःकाम्यकंनामतद्वनं ॥ ३ ॥ रात्रौनिशीथेत्वाभीलेगतेर्धसमयेनृप ॥ प्रचारेपुरुषा दानांरक्षसांघोरकर्मणां ॥ ४ ॥ तद्वनंतापसानित्यंगोपाश्चवनचारिणः ॥ दूरात्परिहरंतिस्मपुरुषादभयात्किल ॥ ५ ॥ तेषांप्रविशतांतत्रमार्गमावृत्यभारत ॥ दीप्ताक्षंभीषणंरक्षःसोल्मुकंप्रत्यपद्यत ॥ ६ ॥ बाहूमहांतौकृत्वाचतथास्यंचभयानकं ॥ स्थितमावृत्यपंथानंयेनयांतिकुरूद्वहाः ॥ ७ ॥ स्पष्टाष्टदंष्ट्रंताम्राक्षंप्रदी प्तोर्ध्वशिरोरुहं ॥ सार्करश्मितडिच्चक्रंसबलाकमिवांबुदं ॥ ८ ॥ सृजंतंराक्षसींमायांमहानादनिनादितं ॥ मुंचंतंविपुलान्नादान्सतोयमिवतोयदं ॥ ९ ॥

मित्यर्थः ॥ ३९ ॥ इतिआरण्यपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेदशमोऽध्यायः ॥ १० ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ किर्मीरस्येति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ आभीलेभयंकरे स्वाभीलेइत्यपिपाठःआभी लंभीषणेकृच्छ्रेइतिविश्वः अर्द्धसमयेऽर्द्धज्ञानेगतेसति लोकेतंद्रावतिसतीत्यर्थः समयःशपथाचारकालेसिद्धांतसंविदोरितिविश्वः संप्राप्तेइत्यपपाठः ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ स्पष्टेति अक्षिबलाकयोःकेशार्क रश्म्योर्दंततडितोश्चोपमोपमेयभावः तडिद्वक्रमित्यपपाठः ॥ ८ ॥ महानादःकुंजरेस्याद्वार्षिकाब्देभयानकेइतिविश्वः ॥ ९ ॥

Digitized by Google